

Notat

Orienteringsnotat om Svanemøllen Skybrudstunnel

29-01-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 615

Dokumentnummer i F2
237742

Sagsnummer eDoc
2026-0008173

Resume

Klima-, Miljø-, og Teknikudvalget orienteres om Svanemøllen Skybrudstunnel, idet der forventes stor opmærksomhed om projektet. Orienteringen indeholder en status på projektet, herunder tidsplan, økonomi, ekspropriation samt en beskrivelse af Klima-, Teknik- og Miljøforvaltningens roller i sagen.

Sagsfremstilling

Etableringen af Svanemøllen Skybrudstunnel er besluttet som led i Spildevandsplanen (2018 med tillæg 2021 og 2023), Klimatilpasningsplanen (2011) og Skybrudsplanen (2012). Svanemøllen Skybrudstunnel bliver Danmarks største skybrudstunnel og skal give færre oversvømmelser og bedre vandmiljø i den nordlige del af Københavns Kommune, samt i dele af Gladsaxe, Gentofte og Frederiksberg Kommune.

Det er forsyningsselskaberne HOFOR og Novafos, der anlægger tunnelen. Størstedelen af anlægsarbejdet og tunnelen kommer til at ligge i Københavns Kommune, mens mindre dele vil ligge i Gladsaxe og Gentofte Kommune.

Tunnelen anlægges med en tunnel fra Lygten over Ryparken til Svanemøllen Kaserne, samt en tilstødende tunnel fra Nordkanalen via Dyssegårdsparken og Søholmlund til Svanemøllen Kaserne. Fra Svanemøllen Kaserne går tunnelen videre ud til en pumpestation på spidsen af Nordhavn (Se oversigtskort i Bilag 1).

Sammenlagt skal de ca. 10 km tunnelrør kunne rumme ca. 100.000 m³ vand. Hvert år vil ca. 500.000 m³ regnvand og spildevand pumpes til renseanlæg, fremfor at løbe ud i vandløb, moser og hav. Når tunnelen er færdig, vil mængden af overløb til moser, vandløb og havet blive reduceret væsentligt. Udledningen fra de fire påvirkede udledningspunkter til Øresund vil blive reduceret fra 510.000 m³/år til 70.000 m³/år.

Status og tidsplan

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø meddelte i oktober 2025 §-25 tilladelse (VVM-tilladelse) til etablering og drift af tunnelprojektet. Samtidig meddelte Københavns Kommune tilladelse til udledning til havet ifm. drift af tunnelen. De indledende arbejder på projektet startede op i slutningen af 2025, og efter planen skal tunnelen være færdig og i drift i 2033. Områder, der bliver inddraget under

anlægsarbejdet, bliver reetableret i løbet af 2034. Udgravningen til skakte og tunnel skal starte op i 2027. I løbet af 2026 skal der blandt andet laves ledningsomlægninger og opstartes to byggepladser (ved Fiskerihavnen og Ryparken).

Økonomi

Svanemøllen Skybrudstunnel finansieres af forsyningsselskaberne, HOFOR (57 %), NovafoS (Gentofte 23 % og Gladsaxe 19 %) og Frederiksberg Forsyning (1%) gennem spildevandstaksterne.

Det er bygherre, der skal udbetale kompensation ved begrænsning af rettigheder (ved ekspropriation), men forvaltningen lægger ud. Dertil vil der blive behov for at afholde udgifter til tinglysning af de konkrete servitutter. Omfanget af dette er pt. ukendt, men forventes at kunne afholdes indenfor forvaltningens ramme.

Da der er tale om et stort og komplekst projekt, som overlapper tidsmæssigt med anlæggelsen af den nye Metrolinje til Lynetteholm (M5), forventer forvaltningen, at den samlede sagsmængde kommer til at stige væsentligt i perioden 2027-2033.

Ekspropriation

For at kunne anlægge tunnelen og sikre en stabil drift efterfølgende er det nødvendigt at gennemføre ekspropriationer.

Tunnelen ligger mange meter under jorden, og i de fleste tilfælde består ekspropriationen blot af en såkaldt *sikkerhedsservitut*, som meddeles grundejerne, og som kun får betydning, hvis grundejerne planlægger større byggearbejder med dybe udgravninger. Småbyggerier, almindelig brug af haver og daglige aktiviteter påvirkes ikke.

Opførelse af et nyt hus kan som udgangspunkt gennemføres. Det kræver blot, at man tager højde for tunnelen i planlægningen, så konstruktionen ikke påvirkes.

I alt 73 ejendomme i København vil få meddelt en permanent sikkerhedsservitut for at beskytte tunnelens konstruktion. For 14 ejendomme er der behov for at overtage et areal permanent, fx dér hvor tunnelskakte skal placeres.

Grundejerne modtager erstatning for de begrænsninger, der lægges på deres ejendom. Erstatningen afspejler den gene, eller eventuelle værdiforringelse, som projektet vurderes at medføre.

Næste trin i ekspropriationsprocessen er de såkaldte *åstedsforretninger*. Her bliver de berørte grundejere inviteret til et møde, hvor de præsenteres for projektet, baggrunden for ekspropriationen, eventuelle begrænsninger, der kan gælde for deres ejendom, hvilket erstatningsforslag de tilbydes, samt evt. en besigtigelse. Åstedsforretningerne forventes udført i april 2026.

Efter mødet udarbejdes en protokol (et referat), og sagen sendes i høring, inkl. erstatningsforslag, så grundejere har mulighed for at komme med bemærkninger eller indsigelser. Når høringen er afsluttet og de nødvendige tilladelser og dispensationer, efter anden lovgivning, er indhentet, træffer Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den endelige

beslutning. Den endelige beslutning om ekspropriation forventes at skulle finde sted i september 2026.

Forvaltningens roller i sagen

Den overordnede koordinering og samarbejdet om Svanemøllen Skybrudstunnel varetages i regi af et 7-partssamarbejde mellem Gentofte, Gladsaxe, Frederiksberg og Københavns Kommuner samt NOVAFOS, HOFOR og Frederiksberg Forsyning. 7-partssamarbejdet skal sikre fælles kommunikation og koordinering af projektet mellem kommuner og forsyninger.

Der er i 7-partssamarbejdet indgået en samarbejdsaftale, dateret 30. januar 2025. Af aftalen fremgår det bl.a., at parterne skal arbejde for at skabe mulighed for, at regnvand kan udledes til Øresund – inkl. samarbejde om at finde arealer og tekniske løsninger til rensning af regnvand fra tunnelen. Dette vil forventeligt blive beskrevet i et kommende tillæg til spildevandsplanen, som skal behandles i Klima-, Teknik, og Miljøudvalget samt i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. Inden udledning af rensset, separat regnvand fra tunnelen til Øresund skal forvaltningen desuden behandle ansøgning om udledningstilladelse til dette.

For at etablering af tunnelen kan gennemføres, er det nødvendigt med sagsbehandling fra mange fagområder af forvaltningen samt meddelelse af en række tilladelser. Foreløbigt vil arbejdet involvere en bred repræsentation fra forvaltningen og håndtere en række miljøforhold, herunder:

- Genanvendelse af jord og anvendelse af kemiske produkter, håndtering af jord fra kortlagte arealer, tilladelse til grundvandssænkninger og reinfiltration samt boringer
- Tilladelse til opgravning af sediment i havnen, tilslutningstilladelser og muligvis udledningstilladelser samt dispensation fra fredninger og § 3-områder
- Behandling af klager over støj fra byggepladserne og anvisning af og genanvendelse af affald.
- Dispensation fra skov-, å- og sø-beskyttelseslinjer og flere tilladelser på vejområdet mv.

Der er nedsat en projektgruppe til koordinering af miljømyndighedssagsbehandlingen i dialog med bygherre.

Lena Kongsbach
Vicedirektør

Bilag

Bilag 1: Oversigtskort over Svanemøllen Skybrudstunnel

